

ABECEDAR

În Republica Moldova mecanismele de implementare a legislației în domeniul protecției sociale, nu sînt bine definite, datorită acestor minusuri, există o multitudine de probleme sociale. Profesioniștii din domeniul protecției sociale s-au bucurat atunci cînd a fost elaborată Strategia Națională de Protecție a Copilului și Familiei și Legii Asistenței Sociale, conștientizînd că putea apărea un cadru legislativ pentru reformarea sistemului vechi și reducerea numărului de

de risc. Lumea civilizată dezvoltă servicii sociale de prevenție și nu acele servicii care presupun intervenția în situațiile de criză.

În Moldova există organizații neguvernamentale care promovează sistemele alternative de protecție a copilului dar nu putem promova alternativele doar prin intermediul ONG-urilor, statul este dator să se implice pentru că viitorul statului îl reprezintă copiii. E firesc

Asistența socială trebuie personalizată

probleme existente. Dar pentru că mecanismele de implementare nu există, schimbările devin dificile.

E dificil de schimbat mentalitatea autorităților locale, care, puse în situația de a rezolva probleme ce țin de ocrotirea copilului aflat în dificultate, autoritățile găsesc o rezolvare comodă a situației - instituționalizarea copiilor.

Dificultățile prin care trece un copil devin tot mai variate. De aceea e necesară o abordare individualizată a problemelor sociale. Necesitatea alternativelor la instituționalizare este un prim pas pe care trebuie să îl facă țara noastră pentru a promova o protecție socială adecvată pentru copii. Vechile mentalități ne fac să insistăm prea mult pe acea protecție terțiară - avem problemele, avem situațiile de risc și lucrăm numai cu acestea. Vechile mentalități fac posibil să nu se investească în preîntîmpinarea situațiilor

ca autoritățile statului să fie îngrijorate de multitudine de provocări existente în domeniul protecției sociale. Dar a fi îngrijorat este foarte puțin - a face ceva

“Provocările la care este supusă politica socială sînt extrem de complexe și în permanentă evoluție”.

Marcela Dilion, doctor în sociologie, Universitatea de Stat din Moldova

înseamnă deja foarte mult. Cînd e vorba despre copii nu ne putem permite doar îngrijorări, trebuie neapărat de făcut pași concreți. Provocările sociale care apar în țara noastră ar trebui să îi pună pe gînduri pe legislatori, căci sînt probleme extrem de complexe și în permanentă evoluție. Sînt sigură că ar trebui să eficientizăm aprobarea actelor normative referitoare la copil și familie, trebuie accelerată elaborarea cadrului legislativ, trebuie să racordăm legislația internă la legislația internațională.

pe nevoile fiecăruia, pentru că asistența socială trebuie să fie personalizată. Pentru a personaliza serviciile oferite cetățeanului, e nevoie de specialiști. Astăzi unui asistent social îi revine să acorde asistență la circa 50 de mii de locuitori. Trebuie deci, să fie angajați profesioniști, pentru că în domeniul protecției sociale avem multe persoane care nu au studii de specialitate. Munca cu oamenii este una dificilă cu atît mai dificilă este munca cu oamenii care au probleme.

Unele activități preconizate pentru luna noiembrie în cadrul proiectului “Consolidarea capacităților în reforma politicii sociale”

☞ Seminar pentru specialiștii ministerelor responsabile de protecția copilului în domeniul formării abilităților de comunicare cu mass-media.

☞ Seminar pentru reprezentanții mass-media.

☞ Seminar privind sistemul de servicii sociale pentru familie și copil, management și supervizare.

☞ Seminar pentru directorii instituțiilor rezidențiale privind procesul dezinstituționalizării.

☞ Ședințe ale Grupului de lucru în legislație cu privire la îngrijirea copilului și elaborarea propunerilor de modificări către grupul principal de lucru și legislativ.

☞ Publicarea și distribuirea tuturor autorităților publice locale a Codului ghid de practică privind protecția copilului.

☞ Deschiderea Centrului Național de Resurse și Instruire.

No 3-4
octombrie
2004

Buletin informativ editat de Consorțiumul EveryChild în colaborare cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Împreună pentru copii

Abateri de cutremur

Sîntem cu toții maturi. Avem servicii. Alergăm dimineța. De-acasă spre lucru. Repetăm a doua zi, mecanici, traseul. Mai sînt și abateri. Puține. Avem responsabilități. Și griji avem, cotidene. Alergăm după piine, lapte și miere. Fiecare ce poate. Fiecare cum poate. Avem averi, sărăcii, vrem putere. N-avem timp. N-avem timp de tăcere. N-avem timp să ne gîndim la durere. N-avem timp să ne temem. N-avem de ce. E mult de-alergat: casă, serviciu, plăcere și pat. Obosiți, după luptă, adormim. Mult prea repede. Pentru a relua de la-nceput, absurd și mecanic, absolut totul. Fără abateri. Secol rapid. La sfîrșit de octombrie, tot așa a și fost.

Cînd noaptea fîrziu, brusc, dintr-o dată, toate paturile, au început să se zgîlție, am descoperit cît de-nguste sînt scările blocului. Val-vîrtej, coate de coate, înghesuială pe scară. Cutremur, strigă vecinii. Cutremur, îți șoptești privind cum lampa ce atîrnă de plafon, face piruete ciudate. Cutremur, a repetat fricoasă, soția. Cutremur, miaună strașnic pisica, sărind pe fereastră. Sumar îmbrăcați, cu ochi speriați, am alergat cu toții afară. Doar în pijamale, cu picioarele goale, tremuram îmbrățișînd ce aveam mai de preț. Unii soția. Alții, mamele și copiii. Valuri de mare, face pămîntul. Copacii scîrție groaznic. Țepene, casele toate, dansează-un funebru tango. Pămîntul tremură ca o frunză în vînt. Un cîine, urlă a moarte. Copiii plîng.

Frica, pogorîtă peste noi odată cu negrele aripi ale cutremurului, ne-a făcut să alergăm din case aproape goi. Fără să privim în jur am luat din fugă ce ne era mai drag, mai aproape. Am uitat de bani, aur, averi. Am uitat de mașini și prosoape, de dolarii ascunși. De purcel și cățel, am uitat. Doar cu feciorii și fetele-n brațe, am stat. Strînși aproape, îmbrățișați. Am așteptat. Clipa să treacă. Mare clipă, lungă și grea. A trecut, am oftat spre sfîrșit. A trecut, ne zîmbește veselă luna. A trecut, se oprește din plîns un copil. Ușile apartamentelor, larg deschise, ne-au înfîmpinat spunîndu-ne bine-am venit. Ne-am zăvorît pe-dîunăuntru, înciudați c-am lăsat casa fără stăpîn. Înciudați c-am uitat de avere, de grijile cotidene. Am liniștit copiii, soția, bunica. A venit în casă pisica. Cățelii, purceii. Ne-am gîndit apoi o clipă la neamuri.

Am dat grăbiți, telefoane. Am dormit agitat. S-a gîndit cineva la copiii orfani? Cine a liniștit, acelor copii, frica cea rea? Cine a-mbrățișat, speriat puilul de om ce plîngea?

Victor Nichituș

Viitorul începe azi

După traficul de ființe umane situația copilului în dificultate este cea de-a doua problemă pe ordinea priorităților naționale ale Republicii Moldova, priorități care trebuie analizate și soluționate cît mai curînd posibil.

Problema copilului în dificultate este o temă deosebită care necesită atenția factorilor de decizie de la nivel guvernamental, a societății civile dar și a celor din lumea academică, psihologi, sociologi și medici care ar trebui și ei la rîndul lor să analizeze și să prognozeze evoluția acestui fenomen. Cum va arăta Moldova de mîine? Care va fi numărul de tineri care vor părăsi, avînd exemplul părinților lor, țara noastră? Cum afectează lipsa de supraveghere părintească, educația moral cetățenească a tinerei generații? Sînt întrebări la care și politicienii ar trebui să se gîndească, pentru că în lipsa unui simț cetățenesc care se asimilează la cea mai fragedă vîrstă, există riscul ca participarea la fenomenul politic să fie una extrem de redusă.

Viitorul începe azi. Este datoria noastră pentru a face viitorul posibil. Grija pentru soarta copiilor aflați în dificultate, pentru familiile sărace care trebuie să poată depăși grelele provocări ale tranziției, este cea care face posibil viitorul țării. Aceste griji corespund cu o serie de documente semnate de țara noastră. Este vorba de Convenția cu privire la Drepturile Copilului, document la care Moldova este parte. Implementînd aceste recomandări internaționale nu facem nimic altceva decît să aducem Europa la noi acasă, nu facem nimic altceva decît să facem posibil pentru Moldova un viitor european.

*Valeriu Reniță
Liga Jurnaliștilor Profesioniști*

SISTEMUL DE PROTECȚIE SOCIALĂ A COPILULUI AFLAT ÎN DIFICULTATE ÎȘI DOREȘTE REFORMAREA

“Întregul sistem de protecție socială din Republica Moldova dorește reforme în domeniul protecției sociale a copilului. Trebuie să ne concentrăm atenția asupra detaliilor, astfel încât schimbările propuse să fie cât mai puțin dureroase și cât mai eficiente”, este concluzia finală a mesei rotunde de dezbateri în problema copilului aflat în dificultate din țara noastră, informează Moldpres.

În cadrul acestei mese rotunde a fost prezentat conceptul de reformare a sistemului de îngrijire a copilului în dificultate. Sistemul de protecție a copilului, la ora actuală, se axează doar pe instituționalizare, ca unică măsură de ocrotire.

Potrivit lui Jon Barrett, lider de proiect din partea UE, reforma sistemului de îngrijire a copilului presupune redirecționarea resurselor alocate sistemului, spre susținerea familiei aflate în situația riscului de a-și abandona copiii, presupune de asemenea, dezvoltarea unor mecanisme de reintegrare a copiilor aflați în instituțiile sociale în familia biologică, reorganizarea instituțiilor în centre de plasament temporar deschise de către comunitate. Reforma nu înseamnă o dublare a sistemului existent, ci o reorganizare în interior a resurselor umane și financiare existente, a remarcat Barrett.

Prezentă la dezbateri, Oxana Domentii, consilier prezidențial în probleme sociale, a subliniat că în principiu structurile de stat și societatea civilă sînt receptive la reformă și susțin adoptarea unei legi în acest sens. Anghelina Apostol, viceministru al Muncii și Protecției Sociale, a adoptat aceeași poziție și a declarat că proiectul unei asemenea legi a fost înaintat de către Guvern Parlamentului.

Dezbaterile au fost organizate de Consorțumul EveryChild și Liga Jurnaliștilor Profesioniști în cadrul proiectului “Consolidarea capacităților în reforma politicilor sociale dezvoltate în Republica Moldova”, finanțat de Uniunea Europeană și implementat în colaborare cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

La eveniment au participat factori de decizie aparținând instituțiilor centrale ale statului preocupate de protecția copilului, experți locali și internaționali, lideri de opinie, reprezentanți ai sectorului asociativ din domeniul protecției sociale a copilului și familiei.

Liga Jurnaliștilor Profesioniști și Consorțumul EveryChild și-au anunțat intenția de a mai susține pe viitor asemenea acțiuni în scopul dezvoltării unui curent de opinie național favorabil reformării sistemului de protecție a copilului în dificultate.

Anghelina Apostol,
viceministru al Muncii și Protecției Sociale

“Viața o ia înaintea reformelor. La ora actuală avem mai multe servicii alternative destinate copilului în dificultate care vor avea acoperire legală atunci cînd Parlamentul va

adopta Legea cu privire la protecția copilului în dificultate...

Consider că deputații ar trebui să vadă aceste servicii în realitate.”

Arcadie Barbăroșie,
directorul Institutului de Politici Publice

“Odată ce aceste servicii deja funcționează Executivul ar trebui să pună Parlamentul în dificultate. Ar trebui să își asume responsabilitatea pentru promovarea insistentă a acestei Legi înaintea începerii campaniei electorale de la începutul

Stela Grigoras,
directorul EveryChild Moldova

“Noi nu propunem dublarea sistemului actual de protecție a copilului, ci reorganizarea lui din interior. Reforma presupune redirecționarea eficientă a mijloacelor financiare existente spre familie, spre prevenirea abandonului copilului și plasării lui în instituție.”

Jon Barrett,
lider de proiect din partea Uniunii Europene

“Aspirația de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană impune autorităților de la Chișinău să reducă ponderea îngrijirii instituționale a copiilor și crearea unor servicii comunitare centrate pe familie și pe copil.”

Ana FEUCHTWANG,
directorul EveryChild Marea Britanie

“Republica Moldova nu este singura țară din estul Europei care se confruntă cu probleme în domeniul protecției copilului. Reforma acestui sector este un proces de durată. Țările Uniunii Europene au trecut prin aceasta cu mulți ani în urmă, altele se află în proces de reformare. Moldova se află într-o poziție avantajoasă, pentru că poate prelua cu succes experiența acestor țări. Această reformă va fi un argument în plus în procesul de integrare europeană. Sunt convinsă că prin angajamentul plenar al autorităților și prin dorința Moldovei de a intra în UE timp de 4-5 ani vom avea progrese evidente. Sunt optimistă pentru că văd și simt în Moldova voința de a schimba lucrurile în mai bine în interesul copilului.”

Vocea poporului

Situația copilului aflat în dificultate este una care trece de cele mai multe ori neobservată de către societate. Preocupările oamenilor politici și ale simplilor cetățeni sînt de cele mai multe ori departe de această zonă ferită cu grijă de privirile mass-mediei. Într-un sondaj de opinie ad-hoc am adresat unor cetățeni următoarea întrebare: Ce atitudine trebuie să aibă autoritățile publice locale față de o familie care dorește să își plaseze, din varii motive, copilul într-o școală internat?

Anatolie, 53 de ani. Dacă o familie a ajuns în asemenea situație înseamnă că ceva nu este în regulă, ori cu familia, ori cu societatea noastră. Nimeni nu își dă copilul de bună voie în grija statului, poate s-a întimplat ceva, poate acea familie nu are bani destui pentru a întreține acel copil, iar în acest caz statul, trebuie să acorde un sprijin material acestei familii pînă în momentul în care situația grea prin care trece familia este depășită.

Victoria, 34 de ani

Cred că e timpul ca tineretea noastră să se gîndească că plăcerea, costă. Plăcerea de a avea un copil este una care trebuie să fie prețuită, pentru că doar mamele știu ce înseamnă cu adevărat dragostea. Numai o mamă îl poate oferi copilului ei acea dragoste care îl face pe copil să crească, doar mama știe să ștergă o lacrimă copilului ei, doar mama poate face ca tristețea unui copil să se transforme în rîs. Tineretea noastră ar trebui să se gîndească la faptul că a fi mamă înseamnă a prelungi viața, că a fi mamă înseamnă în primul rînd a educa un copil și abia în al doilea rînd a-l crește. Staul poate crește acel copil, statul însă nu va putea să îl educe așa cum face o mamă.

Snejana, 48 de ani

Sînt lucruri care odată făcute nu le mai poți schimba. Este cazul unui copil, dacă l-ai adus pe lume atunci trebuie să îți asumi și responsabilitățile care rezultă din existența unui copil. Perioada prin care trece Republica Moldova este una care nu e tocmai fericită, avem mulți oameni care pleacă peste hotare, avem tineri care au pe mîna mari sume de bani trimiși poate de către părinții lor ce muncesc în străinătate, există droguri, și iată există mame care vor să își lase copii în grija statului. Aceste probleme trebuie rezolvate de către stat, ar trebui să existe o politică socială care să găsească o rezolvare pentru toate aceste grave probleme.

Ion, 25 de ani

Cred că asemenea părinți care vor să își dea copilul în grija statului nu merită să se numească părinți. Cum așa să îți dai copilul pe care l-ai conceput, în îngrijirea statului?

E un lucru care ține de conștiința ta, de cei șapte ani de acasă! Nu e posibil așa ceva!

Dacă aș avea putere aș face ceva pentru ca tinerii căsătoriți să treacă niște cursuri pentru a-i învăța cum să aibă grijă de copilul lor.

POLITICIENI - PRIETENI AI COPIILOR

Moldova are absolută nevoie de ajutor social individualizat

Victor Stepaniuc,
președintele grupului parlamentar al Partidului Comuniștilor

Ca fost cadru didactic și ca fost membru al Comisiei parlamentare pentru educație și știință, președintele grupului majoritar din legislativul moldovean, este familiarizat cu problemele copiilor aflați în dificultate. Domnia sa ne-a declarat că este “îngrijorat de numărul mare de copii care se află fără supraveghere părintească și de numărul mare de copii aflați în instituții.” Victor Stepaniuc, consideră că numărul copiilor aflați în dificultate s-a stabilizat prin anul 1997, dar autoritățile statului, care deși au încercat, nu au putut să-l micșoreze.” Dacă în 1997 erau aproximativ 50 de mii, acum sînt în jurul a 47 – 48 de mii de copii. Sînt cifre estimative, pentru că în prezent nu avem o evidență sigură și nici nu este posibil de efectuat o asemenea evidență. O bună parte din părinți participă activ la procesul de migrație care are loc în țara noastră. Părinții vin acasă pentru trei-patru luni, pleacă iarăși, și recunoaștem că este o situație dramatică. Dramatismul situației se datorează anume faptului că viitorul Moldovei crește fără supravegherea părintească”, ne-a spus liderul grupului majoritar din Parlamentul Republicii Moldova.

Referindu-se la reforma sistemului de protecție socială care este deja implementată, și la adoptarea Strategiei de Protecție a Copilului și Familiei, Victor Stepaniuc a recunoscut că sumele de bani destinate familiilor aflate în dificultate sînt modeste. Soluția pe care o vedem este aceea de a cunoaște exact numărul de copii aflați în dificultate iar după aceea să fixăm resursele financiare destinate acestor familii în dificultate. Ceea ce avem nevoie în țara noastră e ajutorul social individualizat. La ora actuală, noi deja colectăm informația privitoare la situația copiilor aflați în dificultate și deja există un proiect pentru reformarea acestor structuri pentru ca ajutorul social să fie individualizat. Dacă evidența asupra familiilor aflate în dificultate ar veni din trei direcții, vom ști sigur care copil are nevoie de ajutor. Pentru că, trebuie să fim cu toții de acord că banii trebuie să fie folosiți foarte eficient. Dacă vom crea structuri adăugătoare nu vom rezolva numeroasele probleme care există în cadrul politicilor sociale destinate copilului”.

COLȚUL EXPERTULUI

În prim plan - interesul copilului

Dave Sudghen,
expert UE

O revizuire a cunoștințelor lucrătorilor sociali care activează în domeniul protecției copilului aflat în dificultate este una absolut imperioasă. Sintem conștienți de faptul că serviciile implementate la ora actuală în Moldova poartă pecetea unei mentalități paternaliste perimate. Este desigur comod să rezolvi problemele copilului plasînd copii în grija statului. Dar ce faci în momentul cînd statul nu are suficiente resurse financiare pentru a întreține acești copii? Vremea plasării copilului în instituții a trecut. Legislația în domeniul ocrotirii copilului dar și formulele psihopedagogice care trebuie aplicate de lucrătorul social pentru reintegrarea în familie a unui copil sînt în permanentă dezvoltare, în permanentă evoluție. Evoluția conceptuală a sistemului de ocrotire a copilului, duce la ideea că în prim plan se află copilul, iar interesul superior al copilului este cel care dictează politicile implementate de către stat. Republica Moldova este semnată de Convenției cu Privire la Drepturile Copilului unde aceste recomandări sînt specificate. Din păcate, vechile mentalități, comoditatea, și lipsa de cunoștințe în domeniu face ca Moldova să aibă un număr impresionant de copii care se află în ocrotirea statului. Nu putem reduce numărul copiilor instituționalizați fără a avea lucrători sociali experimentați, care să poată aplica în practică serviciile alternative de protecție a copilului. De aceea în cadrul proiectului desfășurăm seminarii de instruire pentru formatori, seminarii care vor ajuta ca aceste mentalități să se schimbe. Bucură faptul că atît asistenții sociali cît și cadrele didactice din Moldova mai au dragoste pentru copii, e o dragoste pentru viitorul dumneavoastră. Iar această dragoste chiar dacă salariile din sfera socială și lumea academică nu excelează, există. Sînt eforturi care se fac pentru a ocroti copilul în dificultate dar aceste eforturi vor fi răsplătite. Bucură de asemenea dorința de a învăța. Chiar dacă mulți dintre lucrătorii din serviciul social nu au studii de specialitate, ei găsesc timpul necesar pentru a citi cărți din această sferă, iar interesul manifestat pentru frecventarea seminariilor desfășurate în cadrul acestui proiect este unul mare. Aceste bucurii văzute de mine mă face să cred că ceea ce facem în cadrul acestui proiect nu e în zadar și că fundamentul reformelor politicilor sociale va face posibil pentru Moldova un viitor mai bun. E un început pe care noi îl facem depinde de autoritățile moldovene ca acest început să fie continuat.

Copiii - viitorul țării

- Doamnă Midari care ar fi avantajele financiare ale sistemului alternativ de protecție a copilului?

- Sînt multe avantaje. Din punct de vedere financiar, acest sistem vine să folosească banii existenți. În acest moment, pentru un copil aflat într-o instituție rezidențială din subordinea Ministerului Educației sînt folosiți aproximativ nouă mii de lei pe an, dacă aceste sume de bani ar fi mai bine monitorizate și mai bine eficientizate am putea avea grijă de copil în cadrul familiei. În loc să instituționalizăm copilul putem susține familia copilului prin acordarea de alocații; asistentul social poate monitoriza gestionarea corectă a banilor pentru ca resursele financiare acordate de către stat să fie direcționați anume spre o alimentare balansată și pentru procurarea

Este vorba despre viitorul Moldovei căci vorbim despre copil care mîine va fi apt de muncă, de aceea trebuie astăzi să investim în așa mod, încît copilul să se dezvolte armonios atît psihic, emoțional, intelectual cît și fizic.

- Dacă parlamentarii ar avea posibilitatea să vadă pe viu tristețile unui copil aflat în școlile internat, să cunoscă situația reală de acolo credeți că s-ar putea realiza o schimbare în politicile sociale destinate copilului aflat în dificultate?

- Doar comparînd poți înțelege mai bine această problemă. Ministerul Muncii și Protecției Sociale își propune să organizeze o vizită de studiu pentru parlamentari în raioanele în care deja se prestează aceste servicii alternative de protecție a copilului. Acest lucru e absolut necesar pentru ca deputații să poată observa

“Moldova este unica țară în care părinții își plasează copii în instituțiile rezidențiale”

Veronica Midari, coordonator național în cadrul proiectului Consolidarea capacităților autorităților locale în reformarea politicilor sociale

celor necesare alimentării unui copil. În felul acesta problema este soluționată mult mai repede și mai eficient.

- Este instituționalizarea un mijloc adecvat de soluționare a problemei?

- 95% din copiii aflați în școlile internat din Moldova se află acolo pentru că părinții lor nu au posibilitate să-i întrețină, dar plasarea copilului într-o instituție nu este un mijloc adecvat de soluționare a problemei. Sîntem unica țară din lume în care se întîmplă un fenomen ciudat, părinții își dau copii în grija statului. Țara ar avea de cîștigat atît din punct

avantajele acestor servicii, dar vrem să organizăm și o vizită la o școală internat unde deputații pot vedea tristețea și nefericirea copiilor. Studiile socilogice au arătat că media aflării unui copil într-o instituție este de șapte – opt ani, iar psihologii au identificat că în această perioadă copilul capătă sindromul copilului instituționalizat. Ceea ce înseamnă lipsa formării unui atașament, incapacitatea de a se orienta în situații obișnuite de viață, lipsa deprinderilor pentru viața independentă. Statisticile arată că cel mai mare procent al șomerilor îl formează

cei care părăsesc școlile internat, morbiditatea în rîndul lor este mult mai înaltă. Parlamentarii ar trebui să cunoască mai bine serviciile de alternativă propuse. Mî se pare că unii dintre ei nu din rea intenție nu votează legea copilului în dificultate ci din lipsa de informații. Nefiind familiarizați cu sistemele alternative de protecție a copilului este firesc ca parlamentarii să se arate reticenți. Este însă curios faptul că de cinci ani Fondul de Investiții Sociale, care este structură autonomă

de vedere financiar, cît și din punct de vedere al factorului uman, care nu poate fi comparat cu nici un ban, dacă s-ar crea o alternativă la acest mod perimat de rezolvare a problemei.

guvernamentală care lucrează pe banii creditului țării veniți de la Banca Mondială impementează servicii de alternativă iar Parlamentul se face a nu vedea.

Interviu cu JOANA BASKOTT,
director regional EveryChild, Marea Britanie

- Care este cartea de vizită a EveryChild și care sînt scopurile prezenței Dumneavoastră în atîtea țări ale lumii?

- Noi credem, și cînd zicem noi am în vedere EveryChild, că fiecare copil are dreptul să-și dezvolte întregul său potențial. În această ordine de idei ne bazăm pe patru reguli ale Convenției pentru Drepturile Copilului. Întîi de toate menționez dreptul copilului de a se dezvolta într-o familie sau în mediul familial, dreptul la sănătate, la educație, și la un anturaj durabil. Pot să vă ofer cîteva exemple în contextul activității noastre în alte țări: în multe locuri activăm împreună cu Poliția pentru a ajuta copii străzii, să se înțeleagă de ce acești copii sînt în stradă, să nu fie tratați ca niște criminali. În diferite țări ne confruntăm cu diferite situații, pretutindeni însă, pornim de la acele patru reguli menționate anterior, fie că sîntem prezenți în Africa sau în Cambodgia. În spațiul țărilor post sovietice punem accentul pe situația din familie.

- Cum apreciați problema drepturilor copilului în Republica Moldova? Știm că specialiștii Dvs. au făcut mai multe propuneri Guvernului. Mai știm că implementați un proiect în acest sens cu autoritățile de la Chișinău.

- EveryChild este prezent în Moldova din anul 1995, ideea principală a tuturor proiectelor pe care le implementăm aici este durabilitatea, adică experiența să fie ulterior preluată și finanțată de autoritățile moldovene. Ca și în alte țări, în Moldova am început lucrul de la administrația publică locală. Inițial a fost Chișinăul, apoi ne-am extins activitatea la Cahul, Ungheni și Orhei. În prezent implementăm un proiect de talie națională împreună cu Ministerul Muncii

și Protecției Sociale și cu Ministerul Educației. Scopul acestui proiect este de a consolida capacitățile instituțiilor guvernamentale astfel încît să fie capabile de a oferi copiilor servicii de alternativă. E foarte important ca toate aceste instituții să lucreze împreună.

- În ce măsură puterea centrală de la Chișinău este dispusă la colaborare? Vă confrunțați cu fenomene de conservatorism?

Un argument în plus

Pretutindeni copiii au dreptul la drepturi

dumneavoastră.

- Cînd se va produce în Republica Moldova schimbarea politicilor sociale în domeniul copiilor aflați în situație de risc? Vorbim despre reducerea la minim a numărului copiilor instituționalizați.

- Este o întrebare dificilă. Presupun că peste aproximativ 4-5 ani, prin angajamentul plenar al autorităților și prin dorința Moldovei de a face parte din Uniunea Europeană, vom putea face progrese evidente. Nu sînt sigură că peste cinci ani nu vor mai fi copii instituționalizați și în general asemenea instituții, dar sper din tot sufletul că pînă atunci procentul acestora va descrește în mod simțitor.

- Să înțelegem că sînteți optimistă?

- Sînt optimistă pentru că văd și simt în Republica Moldova voința de a schimba lucrurile spre bine.

- În cazul Moldovei, cea mai

